

สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

State and Problems of Teachers' Job Performances under the Office of
Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3

ทิชากร จันทร์แก้ว*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล**

ดร.ปาริชาติ นีตสุภา***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 352 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู มีค่าความเชื่อมั่นด้านสภาพการปฏิบัติงานเท่ากับ 0.98 ด้านปัญหาการปฏิบัติงานเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), การทดสอบค่าที (t-test Independent Samples), และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test แบบ One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับน้อย
- 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายมาตรฐานแตกต่างกัน มาตรฐานที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมาตรฐานที่ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาการปฏิบัติงาน โดยภาพและรายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน
- 3) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โดยภาพรวมและรายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน
- 4) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โดยภาพรวมและรายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน
- 5) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โดยภาพรวมและรายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : สภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน มาตรฐานวิชาชีพครู

* ครูศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลอากาศอำนวย อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

6) แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มาตรฐานที่ควรพัฒนามี 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) investigate the states and problems of teacher's job performance under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3, 2) compare the opinions of school administrators and teachers by status, working experience, size of the school as well as the district of school location. The samples consisted of the school administrators and teachers a total of 352 participants using multi-stage random sampling. An instrument used was a questionnaire concerning the states and problems of teacher's job performance with reliability operational conditions of 0.98 and reliability operational problems of 0.96 Statistics employed were percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples) and F-test (One-Way ANOVA).

The results showed that the:

- 1) The State of teachers' job performance under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3, as perceived by the school administrators and teachers were at the high level in general and in particular. In case of the problems, it was found that they were at the low level as a whole and in each aspect.
- 2) According to the opinions of the school administrators and teachers with different status, It was reviews operational conditions were not significance different, and the first standard of the at the .01 level of significance and the sixth standard at the .05 level of significance. The operational problems were not significance different.
- 3) In the perception of the school administrators and teachers with different working experiences, their opinions about the conditions and problems of teacher's job performance as a whole and in each aspect, were not significance different.
- 4) Regarding the opinions of the school administrators and teachers with different school size toward the states and problems of teacher's job performance as a whole and in each aspect, were not significance different.
- 5) In the perception of the school administrators and teachers with different school location toward the states and problems of teacher's job performance as a whole and in each aspect, were not significance different.
- 6) The guidelines of developing teachers' job performance under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3, that should be developed included: academic performance standards, standards development plan, standards of teaching and learning activities and report of the quality Standards learners.

Keywords: State and Problems of teachers' job performance.

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 กล่าวไว้ในมาตรา 80 (3) ได้บัญญัติให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมโดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกรวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทยมีระเบียบวินัยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 9 (4) ได้กำหนดบทบาทบัญญัติให้มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องนับเป็นหลักการและเหตุผลสำคัญในการกำหนดแนวทางพัฒนานวิชาชีพครู

ผู้วิจัยในฐานะข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งมีความเกี่ยวข้องข้องในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพครูใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อพัฒนาครู และเป็นข้อมูลสารสนเทศให้กับข้าราชการครูได้ยึดเป็นมาตรฐานในการประกอบอาชีพต่อไป

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นอย่างไร
2. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน อย่างไร
3. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างไร
4. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน อย่างไร
5. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีโรงเรียนตั้งอยู่ในอำเภอที่แตกต่างกัน อย่างไร
6. แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

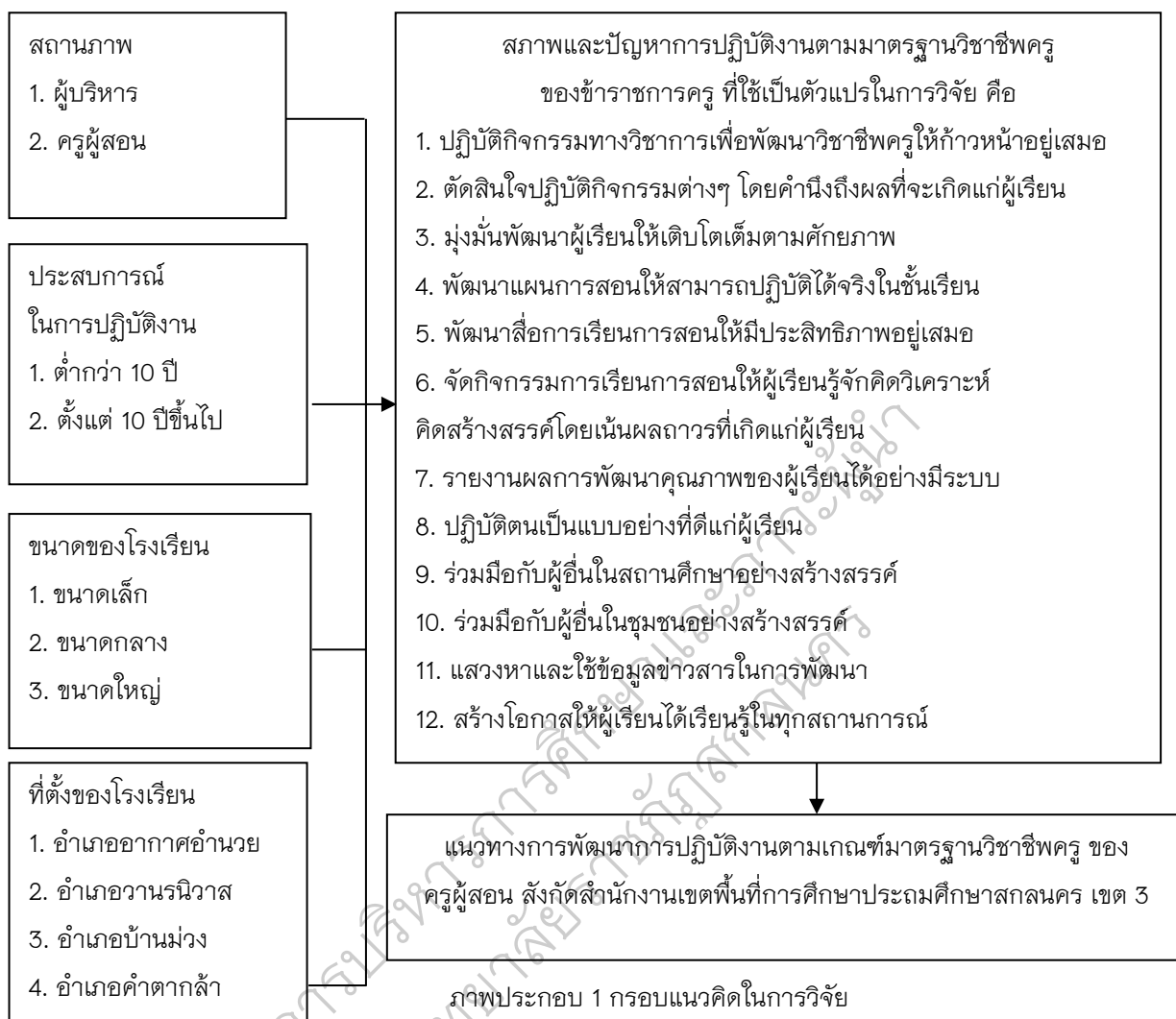
1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีโรงเรียนตั้งอยู่ในอำเภอที่แตกต่างกัน
6. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 ด้านการปฏิบัติงาน ซึ่งคุรุสภากำหนดไว้ 12 ข้อ (ราชกิจจานุเบกษา 2556, หน้า 69)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,208 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 182 คน และครูผู้สอนจำนวน 2,026 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 94คน และครูผู้สอนจำนวน 258คน รวมทั้งหมดจำนวน 352คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan (บุญชมศรีสาธาต, 2554, หน้า 43) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่สถานภาพ ประสบการณ์การปฏิบัติงานขนาดของโรงเรียนและที่อยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่อยู่มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยขอหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจากนั้นเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองได้แบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent Samples), และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test แบบ One-Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปผลดังนี้

- 1) สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับน้อย
- 2) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายมาตรฐานแตกต่างกัน มาตรฐานที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมาตรฐานที่ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาการปฏิบัติงาน โดยภาพและรายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน
- 3) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โดยภาพรวมและรายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน
- 4) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โดยภาพรวมและรายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน
- 5) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู โดยภาพรวมและรายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน
- 6) แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มาตรฐานที่ควรพัฒนามี 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถ

ปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1.1 สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่า ทุกมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกมาตรฐานโดยมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาตามลำดับ

1.2 ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่าทุกมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียนและมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน ปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง”

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน (ข้อบังคับคุรุสภา 2556, ราชกิจจานุเบกษา หน้า 65) และพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 45 จึงทำให้สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยทุกมาตรฐาน

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ปรากฏผลดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า แตกต่างกัน 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่าไม่แตกต่าง

จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความแตกต่างกัน”

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้กำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนาครูไว้ในกลยุทธ์ที่ 4 คือ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (แผนกลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3, 2556)

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปรากฏผลดังนี้

3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความแตกต่างกัน”

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ามาตรฐานวิชาชีพครูเป็นข้อกำหนด ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการประกอบวิชาชีพครู ซึ่งข้าราชการครูใช้เป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติงานและมาตรฐานวิชาชีพครูมีลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างจากลักษณะของการประกอบอาชีพอื่น ดังนั้น ครูจะต้องปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์มากหรือประสบการณ์น้อยการปฏิบัติของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกัน”

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งให้มีการนำเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ไปเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการพัฒนาข้าราชการครูด้วย ดังนั้นครูผู้สอนในโรงเรียนทุกตำแหน่งในโรงเรียนทุกขนาด ต้องผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาเป็นครูตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ และครูผู้สอนไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ก็ต้องปฏิบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

5.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่อยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

5.2 ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งโรงเรียนแตกต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายมาตรฐานไม่แตกต่างกัน

จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่อยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน”

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่เพียง 4 อำเภอ พื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบ ซึ่งแต่ละอำเภอมีทางหลวงเชื่อมต่อ ทุกอำเภอ สามารถเดินทางได้ทุกฤดูกาล จึงทำให้ไม่มีอุปสรรคต่อการเดินทางมาปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและทำการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้แก่ครูผู้สอนและให้มีการเผยแพร่ให้ครูทุกคนได้รับทราบและปฏิบัติตาม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพกับหน่วยงาน องค์กร และสถานศึกษาอื่นๆ

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2555). *ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. เข้าถึงได้จาก <http://www.sakonnakhon3.go.th>
- ถวิล ทองสัมฤทธิ์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธพรธรบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ไพรวลัย ชินโฉม. (2547). *สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพครู ตามมาตรฐานวิชาชีพครูในเขตพื้นที่การศึกษาศกลนคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- ภัทรวาณี ทันอินทรอาจ. (2550). *สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิไล จิระวัชชะนานนท์. (2547). *การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.